

[UDKAST]

**Regional
Udviklingsstrategi**

**20
19**

Regionale løsninger på regionale udfordringer

Region Hovedstaden er Nordens største internationale metropolregion med høje uddannelsesniveauer, unikke forskningsmiljøer, en sammenhængende og pålidelig infrastruktur med en af Nordeuropas største lufthavne. Tilsammen er dette med til at skabe høje vækstrater med store udviklingspotentialer og nye bosætninger. I hovedstadsregionen har borgerne trygge rammer, frihed, et balanceret arbejdsliv, levende bymiljøer, grønne og kystnære områder - og her er borgerne med til at skabe økonomisk velstand til gavn for hele landet.

Den regionale udviklingsstrategi skal være med til at sikre, at Danmark også fremover har en velfungerende og international konkurrencedygtig hovedstadsregion med plads til flere borgere, som har ligelig adgang til uddannelse, arbejdspladser, rigt kulturliv, attraktive by- og landmiljøer og ikke mindst et godt og sundt liv.

Vi skal udvikle de stærke viden- og innovationsmiljøer, som vi er kendt for ude i verden. De knytter sig typisk til vores måde at leve på med en tradition for bl.a. at tage hånd om miljøet, have et stærkt offentligt sundhedsvæsen, en digitaliseringsparathed og åbenhed for udnyttelse af nye teknologiske muligheder.

I hovedstadsregionen har vi et stort privilegium - her skabes nye arbejdspladser, nye uddannelsespladser og flere vælger at bosætte sig i regionen. Her er et godt grundlag for selv at vælge, hvordan man vil indrette sit liv og sin hverdag. Men på tværs af regionen oplever vi også store skel ift. uddannelse, sundhed, støj, forurening og kollektive transportmuligheder.

Med en årlig stigning på næsten 20.000 nye indbyggere vil næsten 2,2 mio. mennesker bo i vores region i 2030. Det giver et pres på ressourcer og kapacitet på fx sygehuse, vandforsyning, råstoffer, ungdomsuddannel-

ser og ikke mindst infrastrukturen, hvor trængslen, CO2-udledningen og støjen fra vejene stiger. En bæredygtig vækst i hovedstadsregionen handler derfor om at kunne håndtere og udnytte mulighederne i den forventede befolkningsvækst på en måde, der ikke ødelægger kvaliteterne i regionen, særligt naturværdierne og tilgængeligheden.

De globale klimaforandringer stiller krav til vores måde at håndtere fx havstigninger, stormflod og skybrud. Region Hovedstaden vil derfor på et regionalt niveau medvirke til, at mulighederne ved klimatilpasning udfoldes, og at vand og klimasikring tænkes ind som et rekreativt element i byudvikling. Det kræver en grøn og bæredygtig omstilling af samfundet, hvor der bl.a. arbejdes med en cirkulær anvendelse af regionens fysiske ressourcer,

hvor land og by hænger sammen, og hvor der skabes viden og udvikling, som giver værdi for landet, regionen og borgerne.

Den regionale udviklingsstrategi skal bidrage til at sikre en bedre balance i hovedstadsregionen, så der også i fremtiden er de bedste livsmuligheder for borgerne og de kommende generationer. Derfor handler denne strategi om, at der på et regionalt niveau samarbejdes om de bedste rammer for bl.a. at sikre rent drikkevand, bæredygtig udvikling og ressourceudnyttelse, modtræk til klimaforandringer, mobilitet til arbejde og uddannelse på tværs af lande- og myndighedsgrænser, bedre teknologi og behandlingsmetoder i sundhedsvæsenet, uddannelsesløft til alle og kompetencer til fremtidens arbejdsmarked.

[VIGNET]

Vision

Hovedstadsregionen er den grønne og innovative metropol med høj vækst og livskvalitet, samt et sammenhængende sundhedsvæsen på internationalt topniveau.

FN's Verdensmål

I Region Hovedstaden arbejder vi fokuseret på at bidrage til FN's verdensmål for bæredygtighed, og med de udfordringer, som eksisterer lokalt og globalt. Vi vil arbejde for en verden, hvor vi kan leve et godt liv nu og samtidig give verden videre i ordentlig stand til de kommende generationer. Derfor vil vi fremme løsninger, der bidrager til en bæredygtig fremtid hvor social, økonomisk og miljømæssig bæredygtig udvikling integreres. Det kræver, at vi agerer helhedsorienteret og i partnerskaber.

FN's Verdensmål er pejlemærke for hele strategien.

Region Hovedstaden arbejder for at sikre:

- Uddannelser og kompetencer til fremtiden
- Effektiv og bæredygtig mobilitet i hverdagen
- Klima og miljø i balance
- Gode muligheder for et sundt liv

[VIGNET]

Vi skaber resultater gennem...

...partnerskaber

Stærke partnerskaber er afgørende for, at vi er godt rustet til at løse nuværende og fremtidige udfordringer, og at vi samtidig kan gribe de mange udviklingsmuligheder, som er til stede i en international metropolregion. Region Hovedstaden vil inden for strategiens indsatsområder samle de centrale aktører, og koordinere fælles finansiering og fundraising af midler til fælles initiativer. Vi bidrager selv med medarbejderressourcer, viden og finansiering.

Vi har særligt fokus på samarbejdet inden for Greater Copenhagen-geografien (Sjælland, Skåne og Halland), hvor vi på tværs af kommuner, regioner, uddannelses- og videninstitutioner og andre relevante aktører arbejder for vækst og udvikling i hele metropolen Greater Copenhagen.

...innovation

Hvis vi vil skabe forandring og løse de udfordringer, vi som samfund står overfor, kan vi ikke fortsætte på samme måde som i dag. Vi skal udnytte de muligheder som ny teknologi, digitalisering og anvendelsen af data giver, så vi får de bedste og mest effektive løsninger til gavn for borgerne. I Region Hovedstaden er vi allerede langt fremme med digitalisering. Eksempelvis i forhold til at mindske trængsel gennem anvendelse af smart-city-løsninger, rens forurenede jord ved hjælp af nye innovative metoder eller udvikle bedre behandlingsmetoder på regionens hospitaler ved at anvende data og kunstig intelligens.

Det er ambitionen, at hele hovedstadsregionen skal være frontløber, når det gælder innovation, anvendelsen af data og digitalisering, som derfor er gennemgående temaer inden for alle strategiens områder, og afgørende for at vi kan høste de gevinster, der kan være ved at udvikle digitale løsninger, som kobler data på tværs.

...internationalisering

I Region Hovedstaden arbejder vi målrettet på at være blandt de førende i verden inden for vores arbejdsområder og udfordrer vores regionale viden og erfaringer i en global arena. Det gælder fx når det handler om håndtering af jordforurening, sikring af grundvandet, attraktive mobilitetsløsninger for borgerne, et innovativt sundhedsvæsen osv. Skal vi lykkes med det, kræver det internationalt udsyn.

Som relativ lille metropolregion i international sammenhæng er vi afhængig af at samarbejde og hente den nyeste viden ind fra de steder ude i verden, der er førende inden for de enkelte områder.

Vi prioriterer de nære samarbejder i Greater Copenhagen og højt, men arbejder også aktivt for et større samarbejde inden for strategiens områder med andre metropoler i Europa og resten af verden. Gennem Copenhagen EU-office arbejder vi på at sikre funding til vores indsatser, og etablere samarbejde og netværk med andre metropoler i Europa.

Uddannelser & kompetencer til fremtiden

Det er vores mål, at borgerne i Region Hovedstaden skal have de bedste uddannelser og kompetencer til at skabe sig et godt liv og bidrage til, at hovedstadsregionen er en grøn og innovativ metropol. Der skal være god tilgængelighed til attraktive uddannelser for alle, så vi sikrer, at kommende generationer og medarbejdere er klar til fremtiden, og at alle er med.

I Region Hovedstaden er det en kerneopgave at sikre de rette uddannelser og kompetencer. Særligt skal vi gøre uddannelsesvalget inden for mangelområder attraktive og sikre gode muligheder og læring hele livet til alle borgere i hovedstadsregionen. Det skal vi gøre sammen med kommuner, uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter og andre centrale regionale og statslige aktører for at sikre knivskarpe løsninger, der tilsammen kan geares til et endnu højere niveau med de bedste resultater.

Her sætter vi ind...

Attraktive uddannelser til alle og læring hele livet

Vi arbejder for, at der er et bredt uddannelsesstilbud til alle i hele regionen, og en god tilgængelighed, som giver de bedste muligheder for at få uddannelser og kompetencer til fremtidens behov. Det gælder unge, som har brug for gode ungdomsuddannelser, medarbejdere som har brug for opkvalificering og efteruddannelse, samt sårbare og udsatte borgere som har brug for lidt ekstra støtte for at komme videre i job eller uddannelse. Vi skal have alle med, uanset hvor de er i livet, og hvilke behov og forudsætninger de har, og vi skaber de bedste rammer for at styrke den enkelte borgers potentialer og muligheder. Det giver flere handlemuligheder i livet og større livskvalitet.

Flere STEM-kompetencer og flere faglærte

Vi arbejder for, at vi får flere STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering, Math) på alle uddannelsesniveauer. Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden, og udviklingen stiller nye krav til fremtidens medarbejdere og de digitale kompetencer på arbejdsmarkedet. Derfor arbejder vi for, at borgerne har de rette uddannelser og kompetencer til at kunne begå sig både på job og privat. Vi skal have alle med, fordi det har stor betydning både for den enkeltes livskvalitet og handlemuligheder. Vi arbejder også for, at vi får flere faglærte, og at flere praktikpladser bliver besat af elever inden for mangelområderne.

Metropolregionen som attraktiv karrieredestination

Vi arbejder for, at hovedstadsregionen tiltrækker endnu flere internationale medarbejdere, som bidrager til at sikre balance mellem metropolens udbud og efterspørgsel efter kvalificerede medarbejdere, fx inden for life science og forskning. Vi udnytter Greater Copenhagens brand som en international attraktiv karrieredestination i indsatsen for at sikre de rette kompetencer på hele metropolens arbejdsmarked.

[VIGNET]

63.000

medarbejdere med de rette kompetencer vil i 2025 mangle alene i hovedstadsregionen. På landsplan vil mere end 100.000 medarbejdere med de rette kompetencer mangle. Og det gælder alle uddannelsesniveauer.

21.000

unge i hovedstadsregionen står uden job eller uddannelse. Det svarer til, at hver 3. af landets unge uden job eller uddannelse bor i hovedstadsregionen.

70.000

udlændinge i arbejdsstyrken frem til 2025 får Danmark yderligere brug for for at sikre væksten. Behovet for medarbejdere med de rette kompetencer er så stort, så vi - udover indsatsen for at uddanne dansk arbejdskraft - må supplere med internationale medarbejdere.

[VIGNET]

Effektiv & bæredygtig mobilitet i hverdagen

Det er vores mål, at borgere i Region Hovedstaden nemt kan vælge effektive og bæredygtige transportmidler til og fra arbejde, uddannelse, fritidsaktiviteter eller hvis en behandling på hospitalet er nødvendig. I hovedstadsregionen er busser, lokaltog, regionaltoget, S-tog, letbane og metro ryggraden i det kollektive transportsystem. Men for at optimere det samlede transportsystem bedre og bidrage til en grøn omstilling i regionen, skal det være attraktivt at cykle og kombinere den daglige tur med nye fleksible fossilfrie mobilitetsløsninger, der tilpasser sig transportbehovet for den enkelte - uanset om man bor i byen eller på landet.

I Region Hovedstaden er det en kerneopgave at fremme en bæredygtig og effektiv transport for borgerne. Regionen bidrager gennem trafikbestillinger, analysearbejde og konkrete tværgående udviklingsprojekter til en velfungerende og sammenhængende mobilitet i regionen, der aflaster trængselsproblemer og sikrer en grøn mobilitet på tværs af regionen til arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner, fritidsaktiviteter og hospitaler. Hovedstadsregionen er en central del af Greater Copenhagen. Derfor bakker Region Hovedstaden op om at sikre gode forbindelser til lufthavnen og mellem naboregionerne, da det skaber bedre rammer for et fleksibelt arbejdsmarked og generel vækst.

Vi sikrer sammenhænge og planlægning af de regionale busser, lokaltog og den kommende letbane inden for et budget på ca. ½ mia. kr. årligt. Derigennem arbejder vi tæt sammen med kommuner og trafikselskaberne om at sikre et samlet udbud og udviklingen af nye tiltag i den kollektive trafik.

Her sætter vi ind...

Kollektiv transport som førstevalg for flere

For at undgå unødigt tidsspild i endeløse bilkøer skal bus, tog, lokaltog, letbane og metro inkl. de offentlige flextrafik-tilbud være et attraktivt førstevalg for de fleste borgere. Dette skal suppleres med individuelle kombinationsrejser med cykel, deletjenester og samkørsel. Knudepunkter er en katalysator og samlingssted for udviklingen

af netop kombinationsrejser og nye mobilitetsløsninger. Gennem analyser, nye samarbejder og en målrettet trafikbestilling vil regionen udvikle knudepunkter, så borgerne får de bedre mobilitetsstilbud.

Teknologi og data gør hverdagens transport nemmere og grønnere

De teknologiske muligheder og brug af data skal understøtte en gnidningsfri rejse på tværs af transportmidler og gøre det nemmere at udnytte infrastrukturen bedre. Her kan Mobility as a Service (abonnement på transport) og bedre trafikinformation gøre den kollektive transport, med mobilitetsløsninger på tværs af de offentlige og private udbud, mere attraktivt at benytte i hverdagen. Sådanne nye løsninger skal i højere grad kunne tilpasses den enkelte borger og bidrage til at reducere miljøbelastningen og dermed også de globale klimaforandringer, og er derfor også en central del af Trafik- og mobilitetsplanen for hovedstadsregionen.

Bedre trafikale forbindelser i Greater Copenhagen

Velfungerende og robust transportinfrastruktur gør det lettere for borgere at komme til, fra og rundt i Greater Copenhagen. Mange virksomheder har brug for kvalificerede medarbejdere og internationalt højtuddannet arbejdskraft. Derfor vil Region Hovedstaden sammen med partnerne i Greater Copenhagen-samarbejdet arbejde med at fjerne grænsehindre, gøre pendling lettere og øge mobiliteten med bedre og grænseløs kollektiv trafik.

[VIGNET]

20%

flere rejser i 2035 grundet væksten i indbyggere og arbejdspladser. Det lægger et pres på hele trafiksystemet. Hvis der ikke gøres noget, kan det betyde mere trængsel på vejene, og det er dyrt for samfundet.

16,7 mio.

timer spildte bilisterne i hovedstadsregionen i trafikken på grund af trængsel. Prognoserne forudser en fordobling til 33,4 mio. timer i 2035.

[VIGNET]

Klima & miljø i balance

Det er vores mål at medvirke til en bæredygtig udvikling og reducere klimaforandringer til gavn for borgerne i hovedstadsregionen og for kommende generationer. Vi tager hånd om natur og miljø ved at arbejde for omstilling af forbrug og produktion til cirkulær økonomi, at energien til el, varme og transport kommer fra vedvarende energikilder, og ved at sikre at jordforureninger ikke skader borgernes sundhed eller spredes til grundvandet. Når der skal klimatilpasses, er det vores mål at tænke de ændrede vandmængder sammen med rekreative løsninger, som giver borgerne bedre byer at leve i.

I Region Hovedstaden er en af vores kerneopgaver at sikre miljøet for borgerne og de næste generationer. Vi skal genopfinde vores samfund og udvikle bæredygtige løsninger, som giver gode rammer for høj livskvalitet i hovedstadsregionen. Men vi kan ikke løfte opgaven alene. Derfor samler vi nøgleaktører til dialog og nye partnerskaber med fokus på at identificere barrierer samt udvikle, afprøve og demonstrere mulige løsninger og nye veje. Sammen kan vi udfolde det potentiale, der ligger i en grøn omstilling.

Her sætter vi ind...

Reducering af klimaforandringerne og tilpasning til et ændret klima

Vi skal reducere vores CO₂-udledninger for at forebygge klimaforandringer. Det er afgørende, at energi- og transportsektoren omstilles til at bruge vedvarende energi og at vi udnytter energien effektivt. Det kræver store investeringer. Derfor arbejder vi for, at omstillingen bliver koordineret og effektiv og dermed så billig som muligt for borgerne i hovedstadsregionen, og at de grønne transportvalg for den enkelte bliver attraktivt og nemt.

Når vi arbejder med klimatilpasning, har vi fokus på, at de ændrede vandmængder bliver brugt til at skabe attraktive bymiljøer og rekreative løsninger. Vand flyder over administrative

grænser, og derfor arbejder vi på at samle kommuner, forsyninger, videninstitutioner og flere andre aktører til at indgå i helheds løsninger og samarbejder.

En bæredygtig hovedstadsregion

Vi arbejder for at udnytte de begrænsede ressourcer bedre og lægge grundstenen til en cirkulær økonomi. I en nær fremtid kan der opstå knaphed på råstoffer. Vi indgår i partnerskaber med for eksempel affaldssektoren, erhvervslivet, videnscentre og kommuner, for at samarbejde om en fælles regional plan for en cirkulær omstilling af affaldssektoren, samt understøtte udviklingen af et velfungerende marked for sekundære råstoffer, oparbejdet byggeaffald m.v. Dermed passer vi på vores knappe ressourcer og sikrer en bæredygtig udvikling af hovedstadsregionen.

Sikring af grundvandet

Vi arbejder for at sikre, at borgerne i hovedstadsregionen har rent drikkevand. Vi udvikler smartere, grønnere og billige metoder til jordrensning, og vi renser jorden, hvor der er risiko for mennesker eller miljø. Klimaforandringer påvirker det arbejde, fordi stigende grundvand kan aktivere forureninger og udgøre en sundhedsrisiko. Der er brug for, at vi udvikler nye innovative løsninger, så vi er på forkant med fremtidens udfordringer.

[VIGNET]

4,2

jordkloder er der behov for, hvis hele verden har et forbrug som os danskere.

19

tons CO₂ udleder hver dansker om året. For at reducere klimaforandringerne skal vi ned på max 2 tons om året.

710

borger pr. km² i hovedstadsregionen. Den høje befolkningstæthed er en særlig udfordring, når grundvand skal beskyttes og ændret nedbør skal håndteres.

[VIGNET]

Nye muligheder for et sundt liv

Det er vores mål, at livskvaliteten og folkesundheden er i top i hovedstadsregionen. Borgere skal have adgang til ren luft, grønne områder og kulturelle oplevelser. Borgerne skal let komme fra A til B og bevæge sig mere, fordi vi har indrettet byerne hertil. Forskning og udvikling af nye sundhedsløsninger gør, at patienter får en god behandling hos lægen, kommunen og på hospitalet. Ny teknologi og personlig medicin gør behandling mere målrettet og kan udføres tættere på, hvor patienterne bor.

Region Hovedstaden har som kerneopgave at øge folkesundheden ved at behandle og forebygge patienter og borgere. Sammen med andre udvikler vi regionen inden for miljø, trafik, uddannelse og kultur.

Vi skaber kort vej fra banebrydende forskning til implementering af ny og bedre behandling, ny teknologi og datadrevne løsninger ved at fremme innovative samarbejder med stat, kommuner, praksis, vidensmiljøer og virksomheder – også internationalt, konkret også om fundering, jura, etik, matchmaking mv.

4000 forskere, der forsker for ressourcer svarende til 2 mia. kr. årligt, hvoraf halvdelen er eksternt finansieret samt en life science industri med 46.500 ansatte gør hovedstadsregionen til en førende metropol på det globale marked indenfor udvikling af lægemidler og medicinsk udstyr.

Her sætter vi ind...

Øget folkesundhed hos borgerne

Vi arbejder for at styrke borgernes livskvalitet og sundhed – psykisk og fysisk. Det skal være let at bevæge sig og komme rundt, og flere skal vælge cyklen frem for bilen. Vi styrker adgangen til rekreative områder samt til kulturelle oplevelser, hvor mangfoldigheden kan blomstre.

Vi har fokus på sundhedsfremme og forebyggelse, når der indrettes ny infrastruktur, byer og bygninger samt i oplysningen, dvs. ikke kun gennem god behandling i sundhedsvæsenet. En styrket folkesundhed giver færre og kortere indlæggelser og mindsker presset på sundhedsvæsenet.

Mere forebyggelse og behandling målrettet den enkelte patient

Borgere og patienter skal have gavn af personlig medicin, sundhedsdata, genanalyser, kunstig intelligens, ny teknologi mv. Danmark har en hel unik position med nogle af de mest detaljerede sundhedsdata og -registre i verden. Det er en forudsætning, at datasikkerhed, gennemsigtighed og etik er i top, når vi udnytter data til at forebygge, diagnosticere og behandle patienter mere målrettet, fx hjerte-, kræftpatienter og kronikere – også i eget hjem. Dermed styrker vi nærhed og får patienten mere i centrum.

Sundere borgere via samarbejde om forskning og innovation

Vi arbejder på, at borgere får adgang til de nyeste behandlinger samt arbejdspladser, som vi fremmer gennem forskning, innovation og implementering. Det skal være mere attraktivt at gennemføre forskning og innovation i Danmark i samarbejde mellem hospitaler, universiteter, kommuner, virksomheder, organisationer og patienter. Vi identificerer udfordringer og udvikler et sundhedsvæsen til fremtidens behov.

[VIGNET]

20%

flere ældre over 70 år om 10 år samt flere kronikere i hovedstadsregionen. Med et stramt budget betyder det, at sundhedsvæsenet er under pres.

13,7%

af borgerne i hovedstadsregionen havde i 2017 dårligt mentalt helbred. Det er en stigning på 2,5 procentpoint i forhold til 2013. Andelen af borgere med højt stressniveau er i samme periode steget fra 20,6% til 25,3%

25,9%

af regionens borgere lever ikke op til minimumsanbefalinger for fysisk aktivitet.

[VIGNET]